

mina; 8º. fidelis a censuris liber præit censura impeditum, excommunicatum, infidelem; nisi forte ordinem hunc intervertere jubeat, v. g. unius, qui alias jure potior esset, in baptizando imperitia.

ARTICULUS II.

QUODNAM BAPTISMI SUBJECTUM SIT?

Controversia hic omnis ad infantes recidit, utrum hi baptismi capaces sint, postquam nati sunt? illeque his non valide solum, sed etiam licite detur, imo ille his dari debeat? Adultum enim quemcumque in statu viæ, sive vir sit, sive mulier, esse baptismi capax, nemo ambigit, cum mandatum Christi Matth. ult. neminem excipiat: *Docete omnes gentes, baptizantes eos*. Dixi quoque: *postquam nati*: nam si ita adhucdum sint matris clausi utero, ut aqua perfundi non possint, etsi jam vivant, æque certum est, baptismi incapaces esse; quia ablutionis externæ, sine qua utpote materia baptismi proxima ille consistere non potest, incapaces sunt.

107. *Dico*. Infantes non modo capaces baptismi sunt, sed et eos baptizari expedit, ac necesse est.

Prob. 1º. p. I. Ex SCRIPTURA SACRA. Joan. 3. 5. generalem Christus legem dedit: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei*. Unde sic arguitur: qui regni cælorum sunt capaces, ii quoque capaces sunt baptismi, sine quo ad regnum cælorum pervenire non possunt: atqui infantes regni cælorum capaces sunt, et ad hoc absque baptismo pervenire non possunt; ergo. *Min. quoad membr. 1ºm. probatur ex Matth. 19. 14. Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire; talium est enim regnum cælorum*. Idem legitur Marc. 10., Luc. 18. *Quoad membr. 2ºm. ex textu cit. Joan. 3. qua lege infantes non eximuntur, ut dictum cap. 2. de baptismi necessitate*.

Neque dicant Anabaptistæ, in citatis textibus sermonem esse de pueris, non ætate, sed humilitate et innocentia ac qui jam rationis compotes; dicuntur enim *venire*; nam a Luca c. 18. v. 15. dicuntur βρέφη, βρέφος vero infantem tenellum, in cunis, vel lactentem significat; deinde a Luca dicuntur ibid. allati, vel adportati προσέφερον. Igitur *venire* apud Matth. significat, venire quomodocumque sive per se ipsum sine adjumento, vel cum hoc et viribus alienis.

2º. In lege veteri infantes ex præcepto circumcidi debebant; ergo et in Lege nova recte baptizantur. *Prob. Cons.* Quia baptismus successit in Lege nova circumcisioni juxta Apostolum ad Coloss. 2. 11. et 12. ubi circumcisio non manufacta dicitur. Item quia utriusque idem est finis, aggregatio in Ecclesiam, religionem, originalis peccati deletio; etsi hanc non causaret circumcisio, ut baptismus.

108. *Prob. II. Ex TRADITIONE* perpetua, quæ elucet 1º. ex SS. Patribus e quibus, quos magno numero refert BELLARMIN., VASQUEZ aliique, sufficiant sequentes: S. DIONYSIUS de Eccles. Hierarch. cap. 7. §. 11. inquires: *divini*

nostri duces (Apostoli) *probaverunt infantes recipi ad baptismum*. Auctor Constit. Apostolic. cap. 15. *Baptizate vestros pueros*. IRENÆUS L. 2. c. 22. n. 4. supra cit. (de Bapt. c. 2. a. 1. n. 15.) ORIGENES in cap. 6. Epist. ad Rom. v. 6. (opp. t. 4. part 1ª. p. 565. A.): *Ecclesia ab Apostolis traditionem suscepit, etiam parvulis baptismum dare*. S. CYPRIANUS epist. ad Fidum 59. n. 5. *A baptismo atque a gratia..... prohiberi non debet infans, qui recens natus nihil peccavit, nisi quod secundum Adam carnaliter natus contagium mortis antiquæ prima nativitate contraxit, qui ad remissam peccatorum accipiendam hoc ipso facilius accedit, quod illi remittuntur non propria, sed aliena peccata*. S. AUGUSTINUS serm. 10. de verb. Apost. (al. serm. 176. n. 2.): *Hoc* (baptisma infantium) *Ecclesia semper habuit, semper tenuit; hoc a majorum fide percepit; hoc usque in finem perseveranter custodit*. Cf. ejusdem S. Doctoris epist. 28. ad Hieronymum (al. 166. n. 21.) in hujusce Tractat. c. 2. a. 1. citat. sub n. 51.

2º. Ex CONCILIIIS, quæ baptizandos esse infantes constanter docent, et præcipiunt. Sic Conc. CARTHAGINENSE anno 253. teste S. CYPRIANO (epist. 59. ad Fidum n. 2.), reprobatur opinio Fidi episcopi, volentis, parvulos saltem ante octavum a partu diem baptizari non debere. MILEVITANUM anno 416. cui S. AUGUSTINUS intererat, Can. 2. (Labbe. t. 2. p. 1538. C.), anathema dicit illi, *quicumque parvulos recentes ab uteris matrum baptizandos negat*. Similiter GERUNDENSE anno 517. Can. 5. (Labbe. t. 4. 1568. C.), BRACARENSE II. anno 578. Can. 7. (ibid. t. 5. p. 898. A.), VIENNENSE œcumenicum anno 1311. in Clementina unica de summa Trinit. et fide catholica §. 2. plurimaque alia usque ad novissimum generale TRIDENTINUM, quod rem definit solemniter Sess. 7. Can. 13. simul adversariæ partis reprobans fundamentum; tum Can. 14. opinionem Erasmi volentis, parvulos baptizatos, cum adoleverint, interrogandos esse, num ratum baptismum habeant, et quod patrini eorum nomine sunt polliciti; eosque, si negent, suo esse relinquendos arbitrio.

109. *Prob. III. Ex RATIONE* Theologica. 1º. Infantes beatitudinis capaces sunt; tum quia Deus voluntate sincera salvos fieri omnes homines vult, ad quos utique etiam pertinent infantes; tum quia, ex dictis supra, talium esse regnum cælorum asseruit: sed extra Ecclesiam nemini via ad salutem patet; in hanc vero non nisi per baptismum intratur; ergo.

2º. Si infantes baptismi incapaces sint; ergo vel quia Deus eos baptizari prohibuit; vel quia impedimentum est ex parte sacramenti, vel ministri, vel subjecti, scilicet infantis, vel demum Ecclesiæ, quæ per baptismum acquirit in baptizatos jus; cum tamen nemo nisi propria voluntate, si liber natus est, subjici alteri debeat. Sed nullum ex his obstat: 1. non prohibitio divina; talis enim nulla extat; sed potius contrarium ex Scriptura et traditione colligitur, ut ante dictum. 2. Non sacramentum, quod, quantum est de se, ex opere operato producit effectum. 3. Non minister; is enim materiam et formam eodem modo applicat parvulo, quo adulto. 4. Non subjectum; nam quod in adultis requiratur dispositio, est partim ob peccata eorum actualia; sicut enim per hæc se actualiter a Deo averterunt, ita et actualiter se ad eundem debent convertere: partim quod Deus se creaturis, et harum naturæ atque exigentiæ accommodet, cum causis necessariis agens necessario,

cum liberis libere; hinc adultos, ratione ac arbitrio libero pollentes, sine horum consensu in amicitiam suam non recipit; sed parvuli et peccatorum actualium, et actualis consensus incapaces sunt; proinde sicut habitualiter solum aversi a Deo sunt; ita, citra dispositionem actualem, ad Deum *habitualmente* converti possunt. 5. Non demum obligatio, et subjectio, quæ ex baptismo respectu Ecclesiæ contrahitur; nam ad hanc contrahendam per se tamen obligarentur, cum ad rationis sufficientem usum pervenirent; quia præceptum fidei generale est, et eo mediante se omnes tenentur Ecclesiæ submittere.

140. *Prob. 2^a. p. I.* Hæc sequitur ex necessitate baptismi, quæ respectu parvulorum summa est; cum, secluso martyrio, non habeant aliud salutis, cuius tamen capaces sunt, medium.

Prob. II. Ex baptismi effectibus, qui sunt peccati originalis deletio, cooptatio in Ecclesiam, utque membrum sit corporis mystici ipsius Christi.

Prob. III. Quia expedit hominem statim a puero assuefieri Christianæ legi; sic enim huic adhærebit firmius.

Prob. IV. Quia baptismi dilatio causam præbet liberius vivendi.

141. *Prob. 3^a. p.* Quia id exigit saltem universalis consuetudo Ecclesiæ, quæ vim legis obtinuit; cuius signum est, quod, si quis fidelium contra hanc agere consuetudinem vellet, certo futurus esset scandalo. Deinde plurima id decreta sanciant Synodorum particularium, quæ usu recepit tota Ecclesia. Unde colliges, peccare parentes graviter, qui suorum baptismum infantium diutius differunt.

Dixi: *saltem consuetudo Ecclesiæ*, sive jus ecclesiasticum; quia secluso periculo infantis, non videtur esse obligatio legis naturalis, aut divinæ, cum nullum sit sufficiens talis obligationis fundamentum; eaque in primitiva Ecclesia videatur fuisse incognita, cum pii etiam parentes suarum baptismum prolium distulerint. Equidem improbatum id fuit a pluribus; at non ideo præcise, quod violaretur lex naturalis, vel divina; sed tum ideo, quod ab aliis id sine ex malo fieret; tum, si a probis, ex bono etiam sine differretur baptismus, ob rationes num. præc. allatas.

142. *Obj. I.* Ex Script. sacra: 1°. In Scriptura sacra nec mandatum, nec exemplum reperire est baptismi infantium; ergo.

2°. Juxta præsentem Christi legem baptismus conferri debet iis, qui prius instructi sunt; ut dicitur Matth. ult. *Docete omnes gentes, baptizantes eos*: sed parvuli incapaces instructionis sunt; ergo et baptismi.

3°. Baptizandus debet credere, juxta illud Marc. ult. *Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit*. Et ad Hebr. 10. *Sine fide impossibile est placere Deo*: sed infantes fidei incapaces sunt; ergo et baptismi.

4°. Baptismum præire debet in suscipiente penitentia, Act. 2. *Penitentiam agite, et baptizetur unusquisque vestrum*.

5°. Christus ipse baptismum suum ad ætatis annum trigesimum distulit; ergo.

Ad 1um. R. T. A. N. Cons. Sufficit quod Pædo-baptismus constet ex tradi-

tione indubia. Viderint hic protestantes, qui traditionem respuunt, quid Anabaptistis respondeant.

Ad 2um. 3um. et 4um. R. Omnes hos textus spectare adultos talium actuum capaces; nam Matth. et Marc. ult. mittuntur Apostoli ad gentiles convertendos, quos primo necessum erat doceri et instrui. Act. 2. ita ad adultos dixit Petrus, quos oratione sua permoverat ad fidem Christi; qui proinde dicebant: *quid faciemus viri fratres?* Quibus dein respondit Petrus, ut supra in Object. At tales actus, quorum incapaces sunt infantes, ut ipsi eos per se eliciant, ab his non exiguntur. Sic circumcidebantur etiam infantes olim sine instructione, sine aliis propriis actibus; secus adulti. Deinde infantes ponunt consensum voluntate actuali aliena, credunt fidei actuali aliena, ut inquit S. Aug. serm. 14. cap. 18. de verb. Apost. (al. serm. 294. n. 17.) *Absit, ut ego dicam non credentes infantes*; quæ non dixit de fide actuali propria infantium, ut inepte Lutherus putavit, inde contendens, infantes miraculose habere fidem actualem propriam; nam immediate ante inquit S. Pater: *jam superius disputavi; credit in altero, qui peccavit in altero*. Et vero congruum est, ut, qui alterius voluntate peccatum contraxerant, sic etiam per voluntatem alienam haberent remedium, ut rursus Aug. serm. eod. *Per verba aliena salvatur, quia per factum alienum vulneratur*.

Ad 5um. R. Latissimum discrimen est; Christus (qui tamen baptismum Joannis solum suscepit) baptismi, ac sanctificatione non indigebat, sicut egent homines. Deinde Christus tamen infans circumcidi voluit; cur ergo Anabaptistæ hoc exemplum non magis respiciunt, cum circumcisio fuerit nostri figura baptismi?

143. *Obj. II.* Ab Auctoritate: 1°. TERTULLIAN. de Bapt. cap. 18. vult differendum esse baptismum parvulis, usque dum rationis usu polleant: *Etiam ætate cunctatio baptismi utilior est: præcipue tamen circa parvulos... Ait quidem Dominus: Nolite illos prohibere ad me venire. Veniant ergo, dum adolescent: veniant, dum discunt; dum, quo veniant, docentur: fiant Christiani, cum Christum nosse potuerunt. Quid festinat innocens ætas ad remissionem peccatorum?*

2°. Etiam S. GREGORIUS NAZIANZEN. or. 40. n. 28. de Bapt. censuit, secluso mortis periculo, differendum baptismum parvulis, usque ad triennium saltem ætatis, quia sic fieret, *ut quidam audire, et respondere possint*; et S. HIERONYM. in c. 28. Matth. v. 19. *Non potest, inquit, fieri, ut corpus baptismi recipiat sacramentum; nisi ante anima fidei receperit veritatem*.

3°. CONC. NEOCESARENSE Can. 6. (Labb. t. 1. p. 1482) statuit fœtum in utero matris baptizandum non esse, *quod proprium cujusque institutum ac propositum in confessione ostendatur*; ergo propriæ voluntatis actus in baptizando exigit.

Ad 1um. Singularem illam TERTULLIANI et nonnullorum fuisse opinionem, expedire, ut infantibus differatur baptismus usque ad rationis usum, ob periculum profanandi baptismi, ne, vigente adhuc paganismo, adolescentiores facti pervertantur. Sed 1°. hæc ratio jam cessat. 2°. Huic paucorum consuetudini resistere plerique alii, quorum proinde potius habenda ratio; neque enim, juxta vulgatam receptamque regulam criticæ, in rebus con-

troveris attendi debet, quid unius alterque præter aut etiam contra omnes senserit. Deinde falsa est TERTULLIANI ratio, ut jacet; etsi enim infantes peccata actualia non habeant, ideo tamen innocentes non sunt, cum habeant originale.

Ad 2um. Eadem est ad S. GREGORIUM responsio, quem in hoc deseruere Patres alii. S. HIERON. vero de infidelibus ac quidem adultis eo loco loquitur; parvuli enim proprie infideles non sunt, sed solum negative.

Ad 3um. R. Concilium solummodo docet, parvulum in matris utero salvari non posse, 1°. non baptismo matris, quia hic non est proprius foetus; 2°. nec fide matris, quia fides matris etiam non est communis infanti in utero, sed est illi propria, qui confitetur. Ratio sumitur ex præcedentibus; nam præmittitur immediate ante: *neque enim ea, quæ parit, cum foetu, qui paritur, ea in re habet aliquid commune.*

114. *Obj. III.* Ex Ratione. 1°. Infantes per baptismum multas contrahunt obligationes: sed iniquum est, tam grave jugum imponere non consentientibus.

2°. Baptismus est totius professio fidei: sed hæc infantibus nondum convenire potest; quia alias etiam infantes possent dici fideles.

3°. Ergo etiam baptizari possent infantes adhuc existentes in matris utero, velut si mater foetum perfecte organizatum et animatum eniti nequit, cum non sit potior ratio pro infantibus aliis, quam pro his: sed sequela videtur non admittenda; quia, cum hi nondum nati sint, etiam renasci non possunt.

Ad 1um. R. *N. min.* 1°. Quia jugum Christi non grave, sed suave et leve est; 2°. quia adulti facti per se ex obligatione gravi, sub æternæ damnationis pœna fidem ac legem Christi tenerent amplecti. Hinc infantibus, dum baptizantur, magna potius confertur gratia; ac per baptismum facti Ecclesiæ subditi ad servandam christianam legem compelli possunt. Et vero si in veteri Lege nulla fieret infantibus per circumcisionem injuria; minus talis irrogari illis per baptismum dici potest in Lege nova.

Ad 2um. R. 1°. Talis professio etiam erat olim circumcisio.

R. 2°. *N. min.* Fidem enim profitentur tum ipso facto, tum voluntate et fide aliena. Recte etiam fideles dicuntur, tum ob fidem habitualem, quæ in baptismo ipsis infunditur; tum ob fidem actualem alienam, ut supra observatum ex AUGUSTINO.

Ad 3um. R. 1°. Si infans in utero perfundi aqua non possit; certum est, ex dictis initio, nec baptizari posse; quia huic baptismus applicari non potest: secus est de infante uterum egresso. Si vero aqua attingi possit, dividuntur sententiæ.

Prima negat præcipue ex ratione allata, eo quod, cum nondum natus sit, neque renasci possit. *Affirmat altera*, si foetus animatus sit; eo quod jam aliquo modo dici natus possit, cum sit homo; et sicut hoc jam sufficit, ut contrahendi originalis peccati capax sit, imò illud contrahat; sic quoque jam sufficienter natus dici potest, ut remedii contra originale instituti, nimirum baptismi capax sit possitque renasci. Et vero infantem in utero proprio aliquo sensu dici natum posse, ex Matth. 1. colligitur, ubi de Christo ante partum dicitur: *Quod in ea natum est.* Ob hujus igitur sententiæ, si non

majorem, certe parem probabilitatem, cujus est prima, ac quia sacramenta ad salutem instituta sunt.

R. 2°. Si prudenter timeatur, infantem decessurum esse antequam prodeat ex utero, esse baptizandum sub conditione; sub qua rursus baptizandum erit, si, periculo superato, prodeat foras. Responsio est BENEDICTI XIV. sum. Pontif. de Synod. Diocæces. L. 5. cap. 5. ubi primo monet episcopos, ne in suis Synodis quidpiam hac in re, sub judice pendente, decident: ad parochos vero, ait, pertinere, instruere obstetrices, ut, cum casus venerit, in quo infantem nulla adhuc sui parte editum, ac de vita periclitantem sub conditione, ut dictum, baptizent; sub qua deinde in lucem editus baptizetur rursus.

ARTICULUS III.

AN PUERI JUDÆORUM, ALIORUMQUE INFIDELIUM LICITE BAPTIZENTUR NON CONSENTIENTIBUS PARENTIBUS?

115. *Præmitto.* In hac quæstione plerisque Theologis certa esse sequentia: 1°. Contra Durandum talem baptismum validum esse, cum, si præscripta in materia et forma conferatur, nullum essenziale baptismi desit; ut enim S. AUGUSTINUS epist. 23. (al. 98. n. 2.) ad Bonifacium ait: *Non... scriptum est, nisi quis renatus fuerit ex parentum voluntate... sed nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto.*

2°. Licite ejusmodi proles baptizari, si in proximo mortis discrimine sint; sicque habet praxis Missionariorum apud Indos, ac fecisse leguntur viri sancti, ut S. FRANCISCUS XAVERIUS epist. ad Franciscum Henricum.

3°. Etiam licite tales baptizari, si alteruter saltem parentum consentiat; et quidem si pater, aut eo defuncto avus ob jus potestatis patriæ; si sola mater; ob favorem fidei, cap. *ex litteris* 2. de convers. infid.: ubi quidem loquitur Pontifex de patria potestate, cum pater christianus offert filium aquis lustralibus discrepante matre hebræa: statuit tamen suæ sententiæ *in favore fidei* fundamentum; favor autem fidei in utroque casu valere jure debet.

4°. Pariter id certum est de mancipiorum, vel servorum stricte talium prolibus; sunt enim sicut res in dominio principis; ut si princeps Christianus parentes bello captos in servitutem redegerit.

5°. Licet esse puerorum illorum baptismum, si rationis usu præditi baptismum petant, invitis licet parentibus; quia, quantum ad religionem, sui juris sunt. Vel si ita a parentibus abstracti sint infantes, ut nulla sit spes ad eosdem reditus.

6°. Etiam multi idem sentiunt de hæreticorum liberis; cum enim illi per baptismum facti sint Ecclesiæ subditi, ab hac compelli possunt ad servandas leges tum divinas, tum ecclesiasticas. Vix tamen hoc in Germania procedet quoad Protestantas, ob suspensam in pace Westphalica jurisdictionem ecclesiasticam saltem in subditos status acatholici, et indulgentiam religionis libertatem; cum neque sine gravibus incommodis, publicisque dissensionibus id fieri possit, ac de cætero baptizent valide. Demum certum est, proles parentum infidelium, qui nequidem civiliter Christiano prin-